

Trump chơi Tàu

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Đặc điểm của việc Donald Trump lên làm tổng thống là hầu như mỗi ngày hay chỉ cách nhau vài ngày, là có một chuyện gì đó không hay hoặc xấu xa của Trump bị báo chí, TV lôi ra để phê bình, chỉ trích!

Nhưng tuần lễ vừa qua, Trump đã làm một chuyện đáng chú ý là bắt đầu chơi Tàu xả láng! Được mọi người nói đến nhiều nhất là chuyện Trump đánh thuế quan tariff lên 60 tỷ Mỹ Kim hàng hóa nhập cảng từ Trung Hoa, có triển vọng sẽ gây ra một cuộc chiến tranh mậu dịch một khi Trung Hoa trả đũa lại.

Nhưng một chuyện khác ít được nói đến nhưng làm Tập Cận Bình và chính quyền cộng sản Tàu nổi điên lên là chuyện Đài Loan! Tuần lễ trước đó, Trump ký một đạo luật chỉ có hai hàng chữ, nằm ẩn nấp trong ba dự thảo luật do Quốc Hội gửi lên để đặt tên lại cho Bưu Điện Hoa Kỳ! Đạo luật ngăn ngui này là Taiwan Travel Act, luật du lịch Đài Loan, cho phép tổng thống Đài Loan và các viên chức cao cấp được ghé thăm Hoa Kỳ, cũng như cho viên chức của chính quyền Hoa Kỳ được ghé Đài Loan. Sở dĩ có chuyện này là vì từ 40 năm nay, khi tổng thống Carter bình thường hóa ngoại giao với cộng sản Trung Hoa, Đài Loan không còn được công nhận là đại diện cho Trung Hoa và Quốc Hội Hoa Kỳ ra luật cấm không cho viên chức lãnh đạo cao cấp của Đài Loan và

Hoa Kỳ được du hành qua lại giữa hai nước.

Bắc Kinh coi Đài Loan là lãnh thổ của Trung Hoa và đã đe dọa là nếu Đài Loan tuyên bố độc lập sẽ cho tấn công và chiếm Đài Loan ngay. Đây được coi như lần ranh đỏ Bắc Kinh đặt ra để nhắc nhở Hoa Kỳ không được vượt qua. Nếu không sẽ có chiến tranh ngay! Vì thế trải qua các triều đại tổng thống Hoa Kỳ từ Carter, Reagan, Bush bố, Clinton, Bush con, Obama, tuy Hoa Kỳ tiếp tục bán vũ khí tối tân và phần lực cơ bản tiến cho Đài Loan và hứa hẹn sẽ bảo vệ Đài Loan, không tổng thống Hoa Kỳ nào muốn vượt qua giới hạn do Bắc Kinh đặt ra.

Ngay khi vừa đắc cử, vào tháng 12, 2016, Trump đã tỏ ý muốn chơi Tàu bằng chuyện nhận lời chúc mừng của bà Tsai, tổng thống Đài Loan, làm Tàu giận dữ, phản đối om xòm! Nhưng sau đó Trump đã lờ chuyện này đi vì phải đối phó với vụ Bắc Hàn và muốn ve vãn Tập Cận Bình để áp lực lên Kim Jong Un. Trong lần gặp gỡ với Tập Cận Bình năm ngoái tại Mar a Lago ở Florida, Trump đã bị Tập Cận Bình dùng đòn Bắc Hàn để nhử Trump, hứa hẹn sẽ tăng gia áp lực và cắt giảm viện trợ dầu hỏa và thực phẩm cho Bắc Hàn để ép Kim Jong Un bỏ chương trình bom nguyên tử và hoá tiễn liên lục địa.

Chính vì thế, Trump tuy hứa hẹn lúc tranh cử là nếu thắng sẽ đánh thuế quan 45% lên hàng hóa nhập cảng từ Trung Hoa. Nhưng đã lờ đi vì bị Tập Cận Bình nhử bằng chuyện Bắc Hàn. Tuy nhiên trong suốt năm 2017, Kim Jong Un vẫn tiếp tục cho nổ thử bom nguyên tử càng

lúc càng tối tân hơn. Và đã đạt được mức bắn hoả tiễn liên lục địa ICBM đến toàn cõi Hoa Kỳ. Điều này chứng tỏ Trung Hoa không có được thể đòn bẩy nào để ngăn chặn Bắc Hàn. Và những hứa hẹn của Tập Cận Bình giờ đây Trump đã thấy chỉ là bánh vẽ để lừa Trump!

Điều không ai ngờ đến là sau khi cho lực sĩ Bắc Hàn tham dự Thế Vận Hội mùa đông, Kim Jong Un đã đề nghị để gặp thượng đỉnh với Donald Trump. Họ Kim đã qua mặt Tập Cận Bình và gạt hẳn Trung Hoa ra khỏi việc thương thuyết. Điều này càng chứng tỏ cho Trump thấy chuyện gạt gẫm lừa bịp Trump của họ Tập. Và đã mở đường để Trump thực hiện lời hứa khi tranh cử trước kia của mình. Là sẽ chơi Tàu để dành lại thượng phong về kinh tế cho Hoa Kỳ, không để Trung Hoa “hãm hiếp”, chữ dùng của Trump khi vận động tranh cử, Hoa Kỳ như từ mấy chục năm nay, lấy hết các kỹ nghệ chế tạo của Hoa Kỳ và làm thất nghiệp các công nhân.

Trump bắt đầu tin dùng Navarro, kinh tế gia hô hào chuyện chơi Tàu bằng cách ngăn chặn chuyện nhập cảng hàng hóa của Tàu. Gary Cohn, cố vấn kinh tế của Trump, người chủ trương tự do mậu dịch, phải từ chức. Và giờ đây bao quanh Trump toàn là những tay điều hâu về kinh tế, chống mậu dịch tự do, muốn cô lập hóa và chơi Tàu tối đa như Navarro, bộ trưởng thương mại Wilbur Ross, ủy viên mậu dịch Lighthizer..v.v..

Đầu tiên là sắc lệnh đánh thuế quan lên thép và nhôm nhập cảng. Trung Hoa thực ra chỉ

xuất cảng rất ít sang Hoa Kỳ. Nhưng vì xứ này có quá nhiều lò luyện thép và nhôm và sản xuất quá nhiều nên đã làm giá hai kim loại này mất giá, làm thiệt hại cho kỹ nghệ thép và nhôm của Hoa Kỳ. Sắc lệnh đánh tariff 25% thép nhập cảng và 10% lên nhôm ảnh hưởng lên nhiều quốc gia khác. Nhưng Trump đã cho miễn trừ gần hết các quốc gia này như Canada, Mexico, Liên Hiệp Âu Châu, Uùc, South Korea, Brazil.. nên sau cùng chỉ còn vài xứ, trong đó cốt yếu là Trung Hoa bị thuế quan này.

Ngày thứ năm 22 tháng 3, 2018, Trump ký thêm sắc lệnh đánh thuế quan trên 60 tỷ Mỹ Kim hàng hóa nhập cảng từ Trung Hoa. Sắc lệnh này dựa trên điều khoản 301 của Luật Mậu Dịch ban hành năm 1974.

Điều khoản này cho phép chính quyền Hoa Kỳ trả đũa một quốc gia ăn cắp các sở hữu về trí tuệ, intellectual properties, của kỹ nghệ Hoa Kỳ. Ủy viên mậu dịch Robert Lighthizer đã cho điều tra trong 7 tháng qua về các vụ Trung Hoa lấy cắp các bí mật của các công ty Hoa Kỳ, cũng như chính sách của chính quyền Trung Hoa đòi chuyển nhượng kỹ thuật khi công ty Hoa Kỳ muốn làm ăn tại Trung Hoa.

Một số các công ty Hoa Kỳ bị ăn cắp hoặc phải chuyển nhượng các bí mật về kỹ thuật chế tạo cho công ty Trung Hoa và sau đó đã bị chính các công ty Tàu này cạnh tranh bất chính.

Tất cả những chuyện này thực sự đã được biết từ hàng 30 năm nay. Nhưng không có chính quyền Hoa Kỳ nào từ các đời tổng thống trước muốn dùng

chuyện này để ngăn chặn mậu dịch với Trung Hoa. Vì thế đã làm cho Trung Hoa càng ngày càng lộng hành hơn và đã đến mức có thể qua mặt hẳn được Hoa Kỳ về kinh tế nếu còn để tiếp tục cho các công ty Trung Hoa cũng như chính quyền Bắc Kinh tiếp tục làm bậy và hưởng lợi.

Sắc lệnh Trump vừa ký ngày 22 tháng 3 vừa qua nhằm đánh thuế quan 25% lên khoảng 1300 hàng hóa của Tàu, nhằm vào các ngành sản xuất chiến lược quan trọng như kỹ thuật truyền thông, người máy robots, đường rầy tối tân, xe hơi, y tế dùng kỹ thuật cao..v.v.. tất cả những thứ này thuộc các kỹ nghệ của Hoa Kỳ đã bị Trung Hoa ăn cắp các bí mật hay bị chuyển nhượng bất chính về kỹ thuật sản xuất.

Trump còn hứa hẹn khi ký sắc lệnh là đây chỉ là mở đầu, sẽ còn tiếp tục nữa! Điều này cho thấy chính quyền Trump đã cho mở màn một cuộc chiến tranh mậu dịch với Trung Hoa. Chính Trump trước đó đã tweet là chiến tranh mậu dịch là điều tốt, dễ thắng!

Trung Hoa cho trả đũa lại là sẽ đánh thuế quan lên hàng hóa Hoa Kỳ trị giá chỉ có 3 tỷ Mỹ Kim, chính là một số thực phẩm, thịt heo nhập cảng.v.v..Ngụ ý là có trả đũa lại nhưng còn chờ Hoa Kỳ có tiếp tục mạnh tay nữa hay không. Thực ra Trung Hoa có thể đánh thuế quan tariff lên một số đồ nhập cảng quan trọng của Hoa Kỳ trên con số 130 tỷ Mỹ Kim hàng hóa mỗi năm xuất cảng từ Hoa Kỳ. Như đậu nành và hạt bo bo (sorghum) cho thực phẩm gia súc. Các tiểu bang

như Iowa, Kansas, Texas sẽ bị ảnh hưởng nặng nếu Trung Hoa đánh thuế quan lên các thực phẩm này và mua từ Brazil thay vì Hoa Kỳ. Cũng thế hãng Boeing sản xuất phi cơ, xuất cảng nhiều sang Trung Hoa cũng sẽ bị nặng nếu Trung Hoa trả đũa, không mua từ Boeing nữa mà mua phi cơ của Airbus của Âu Châu, cạnh tranh với Boeing.

Tuy nhiên nếu chiến tranh mậu dịch giữa Hoa Kỳ và Trung Hoa nổ bùng và Trump chơi Tàu xả láng, đánh 45% thuế quan lên mọi hàng hóa Tàu như hứa hẹn trước kia, Trung Hoa sẽ bị thiệt hại nặng nề. Lý do là cán cân về mậu dịch nghiêng về Trung Hoa quá nhiều. Mỗi năm Hoa Kỳ bị thiệt hàng 300 - 400 tỷ Mỹ Kim vì hàng hóa Tàu tràn ngập. Trong vòng 30 năm nay, con số dân Mỹ thất nghiệp vì Tàu cạnh tranh lên đến 10 - 20 triệu vì các kỹ nghệ chế tạo của Hoa Kỳ đã đóng cửa gần hết vì không chịu nổi với giá rẻ của hàng hóa Tàu.

Câu hỏi đặt ra là tại sao các đời chính quyền trước kia của Hoa Kỳ, không ai nghĩ đến chuyện triệt hạ Trung Hoa về kinh tế? Đầu tiên là vì quá coi thường đà tiến triển của Trung Hoa. Ít người nghĩ rằng Trung Hoa sẽ là kẻ thù số một của Hoa Kỳ vì cho rằng Trung Hoa khó bắt kịp nổi Hoa Kỳ.

Quan trọng hơn cả là định kiến của các viên chức cao cấp về chính sách trong suốt các đời tổng thống từ Carter đến nay. Như phe cấp tiến của Dân Chủ trong các chính quyền Carter, Clinton, Obama, đều cho rằng giúp cho Trung Hoa phát triển về kinh tế là điều tốt. Vì kinh tế

phần thịnh hơn, Trung Hoa sẽ đi gần hơn với thể chế tự do, dân chủ và sẽ hòa nhập với các quốc gia dân chủ và tự do của Hoa Kỳ, Tây Âu. Đây là lý do tại sao chính quyền Clinton tích cực trong việc để Trung Hoa gia nhập World Trade Organization, hy vọng tự do mậu dịch sẽ giúp Trung Hoa phát triển và trở thành tự do dân chủ. Ai dè Trung Hoa đã lợi dụng để cạnh tranh bất chính và mậu dịch gian tham làm thiệt hại Hoa Kỳ và Tây Âu, Nhật Bản. Trong khi đó Trung Hoa càng ngày càng đi vào chuyên chế và độc tài hơn. Như bây giờ Tập Cận Bình đã đổi được hiến pháp để thành tổng thống muôn đời!

Đến đời các tổng thống của đảng Cộng Hòa như Reagan, Bush bố, Bush con, định kiến của các phe bảo thủ này là phải giữ cho tự do mậu dịch, free trade, vì đây là giáo điều về kinh tế của Cộng Hòa từ thời Reagan. Nên tuy biết Trung Hoa lợi dụng mậu dịch tự do để làm bậy và làm thiệt hại Hoa Kỳ nhiều, không có tổng thống hay viên chức cao cấp nào của phe bảo thủ đi ngược lại với giáo điều tự do mậu dịch để ngăn chặn Trung Hoa và triệt hạ Trung Hoa về kinh tế trước khi quá muộn.

Thực sự hiện nay cũng chưa biết rõ Donald Trump có tiếp tục làm mạnh với Trung Hoa hay không? Những sắc lệnh Trump ký vừa qua chưa có tầm vóc đáng kể vì còn quá nhỏ nòi. Vì Trung Hoa hiện nay xuất cảng lên đến 2 trillion Mỹ Kim về hàng hoá cho năm 2016. năm vừa qua và 2017 còn nhiều hơn. Nên Trump đánh thuế quan 25% lên 60 tỷ Mỹ Kim

hàng hóa Tàu chỉ là 2.5% trên tổng số xuất cảng sang Hoa Kỳ, con số không đáng kể. Nhưng nếu Trump làm mạnh hơn và Trung Hoa trả đũa lại tương xứng, mậu dịch toàn cầu sẽ bị ảnh hưởng nặng và suy thoái kinh tế sẽ xảy ra khắp nơi. Nên Trump có thể sẽ rét và phải ngừng tay!

Ngoài ra, việc Trump chơi Tàu cũng tùy thuộc vào những khó khăn Trump hiện đang gặp phải vì vụ điều tra thông đồng với Nga của Công Tố Viện đặc biệt Mueller. Nếu Mueller tiến đến gần hơn trong việc truy tố Trump, Trump sẽ làm mạnh hơn nữa với Tàu để gây ra khủng hoảng kinh tế nhằm đánh lạc hướng dư luận! Hoặc những vụ scandals tới tấp với cô tài tử porno, các vụ kiện Trump về sách nhiễu tình dục..v.v., sẽ làm Trump phải chơi Tàu nhiều hơn để mọi người đỡ để ý đến những chuyện xấu xa của Trump!

Tóm lại, cuộc chiến tranh mậu dịch với Trung Hoa có tiếp tục xảy ra hay không? Và hậu quả trên nền kinh tế Hoa Kỳ cũng như toàn cầu sẽ như thế nào? Trump có dám chơi Tàu thật sự hay chỉ là đòn gió, đầu voi đuôi chuột. Chúng ta hãy chờ xem!

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

www.nguyendinhphung.com